

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«Економічне обґрунтування створення бізнесу у сфері послуг кур'єрської доставки»**

Виконавець:

студент ФЕУП

Ревенко Владислав Анатолійович _____
/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

Траченко Людмила Анатоліївна _____
/підпис/

Одеса 2023

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сучасні світові тенденції вказують на зростанням ролі та значення сфери послуг в забезпеченні суспільного розвитку в умовах глобалізації світового економічного простору. Зокрема, можна спостерігати активний розвиток послуг майже в кожній сфері світової економіки. Торгівля сучасним асортиментом послуг стала важливою частиною міжнародних зв'язків. Поясненням такого стрімкого розвитку даного сектора економіки є відповідний рівень міжнародного розподілу праці, досягнення в сфері науки та техніки, економічне зростання та розвиток світового соціуму в цілому.

Сфера послуг охоплює багато різних стратегічних галузей таких, як в державному (суди, освіта, служба зайнятості, пошта, медицина армія, поліція та ін.) так й у приватному секторі (страхові компанії, торгівля, рекламні агенції, банки, готелі, шоу-бізнес тощо). Варто зазначити, що підприємства, які займаються виробництвом матеріальних товарів, також обирають за стратегічну орієнтацію надання послуг і завдяки такій диверсифікації діяльності підвищують свою конкурентоспроможність.

Відтак дослідження економічної сутності послуг, аналіз особливостей проблем їх економічної ефективності в специфічній сфері суспільної діяльності на сьогодні набуває актуальності.

Серед основних напрямів надання послуг чільне місце займають послуги експрес-доставки. Кур'єрська служба – це бізнес з доставки кореспонденції або товарів в найкоротші терміни – «від дверей до дверей» або від дверей замовника до місця призначення, який останнім часом дуже швидко розвивається.

Кур'єрська доставка вважається одним з найнадійніших способів доставки документів, посилок або вантажу, а сучасні кур'єрські служби пропонують для своїх клієнтів цілий спектр послуг доставки різноманітних категорій товарів. Вона користується широкою популярністю як у підприємств та організацій, так і з боку фізичних осіб.

Два безумовних плюса бізнес-ідеї зі створення власної служби кур'єрської доставки – це низький рівень початкових стартових вкладень і досить широке поле діяльності та можливості для масштабування. Адже в Україні вибір кур'єрських служб все ще невеликий, а ціна доставки залишається достатньо високою.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи в сфері послуг кур'єрської доставки. Виконання поставленої мети реалізується через послідовне вирішення таких завдань:

- дослідити основні теоретичні аспекти започаткування власної справи у сфері послуг;
- вивчити теоретичні аспекти здійснення підприємницької діяльності в сфері послуг кур'єрської доставки;
- обґрунтувати вибір організаційно-правової форми бізнесу та системи оподаткування;

- проаналізувати ринкове середовище в сегменті кур'єрських послуг;
- визначити внутрішні конкурентні переваги нової служби кур'єрської доставки, що працюватиме у форматі онлайн платформи;
- сформувані інвестиційні та операційні витрати за проектом;
- спрогнозувати доходи та прибуток від підприємницької діяльності служби кур'єрської доставки;
- розрахувати показники ефективності проекту;
- проаналізувати проектні ризики та запропонувати шляхи їхнього запобігання.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення служби кур'єрської доставки.

Предмет дослідження – бізнес-планування власної справи у сегменті надання послуг кур'єрської доставки.

Методи дослідження. У кваліфікаційній роботі використовувалися: діалектичний метод – на етапі збору, систематизації і обробки інформації; методи аналізу та синтезу – для дослідження конкурентного середовища; методи статистичного аналізу – при визначенні ефективності діяльності служби кур'єрської доставки; В процесі обробки інформації використовувався програмний продукт Microsoft Excel для створення відповідних таблиць і розрахунку показників ефективності.

Інформаційною основою кваліфікаційної роботи є: Закони України, офіційні дані органів державної статистики України, фактичні результати діяльності підприємств сфери послуг, результати маркетингових досліджень ринку послуг, публікації і монографічні видання вітчизняних а іноземних науковців, інформація з Інтернет-джерел.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (45 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 69 сторінку. Основний зміст викладено на 65 сторінках. Робота містить 13 таблиць, 5 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні аспекти організації бізнесу*» розглянуто загальну концепцію відкриття бізнесу у сфері кур'єрської доставки, досліджуються нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у даній сфері.

У другому розділі «*Аналіз доцільності створення служби кур'єрської доставки*» проаналізовано конкурентне середовище у сфері надання послуг кур'єрської доставки та визначені внутрішні конкурентні переваги новостворюваного бізнесу. Сформовано стартові та поточні витрати за проектом.

У третьому розділі «*Економічна оцінка ефективності служби кур'єрської доставки*» визначено доходи та прибуток від реалізації послуг,

розраховано показники ефективності проєкту, охарактеризовані можливі ризики реалізації проєкту та шляхи їх мінімізації.

ВИСНОВКИ

В результаті розгляду теоретичних, методичних та практичних аспектів реалізації бізнес-ідеї в сфері організації послуг кур'єрської доставки у форматі онлайн платформи (мобільний застосунок плюс вебсайт) у кваліфікаційній роботі зроблено наступні висновки.

1. Серед послуг, що користуються в Україні значним попитом, як з боку фізичних осіб, так і в бізнес-сегменті, чільне місце займають послуги кур'єрської доставки. Під останньою прийнято розуміти послугу, яка дозволяє пересилати посилку або партію вантажу з одного місця в інше. Привабливість створення служби кур'єрської доставки обумовлюють низький рівень стартових вкладень і досить широкі можливості для розвитку та масштабування підприємницької діяльності.

2. Основою бізнес-ідеї є надання послуг кур'єрської доставки, за принципом сервісу «Uber», тобто найближчий кур'єр, приймає доставку в роботу через мобільний додаток і відразу виконує її. Тобто за своєю сутністю мова йде про агрегатор або платформу, яка може об'єднувати як власних співробітників, так і незалежних кур'єрів і, навіть, дрібні служби кур'єрської доставки. За КВЕД вказана діяльність відноситься до Розділу 53 «Поштова та кур'єрська діяльність».

3. Враховуючи особливості формату служби кур'єрської доставки «На драйві» для неї доцільно обрати організаційно-правову форму фізична особа-підприємець. В контексті оподаткування для організації майбутнього бізнесу планується обрати 2 групу спрощеної системи.

4. Обсяг ринку експрес-доставки України оцінюється в у 2021 році в більш ніж 34 млрд грн. З 2017 року вітчизняний ринок доставки виріс майже втричі, в середньому на 20% на рік. В натуральному вираженні зростання ринку лише в 2021 році склало 93 млн. відправлень. На внутрішньому ринку з величезним відривом лідером є Нова Пошта яка тримає 63% ринку.

5. З точки зору формату конкурентів, які працюють в м. Одеса, можна також виділити декілька їх типів: великі міжнародні компанії (зокрема, у «DHL» в Одесі є відділення та склад, що забезпечує швидку та якісну доставку); загальнонаціональні оператори кур'єрської доставки такі, як «Нова Пошта», «Укрпошта», «Meest Express»; локальні місцеві оператори, наприклад, «Justin», «СAM», «Одеса Експрес», «Аквіла Експрес»; служби які спеціалізуються на доставці їжі: «Glovo», «Delivery Club», «Bolt Food», «Rocket»; варіанти здійснення кур'єрської доставки транспортними компаніями «Одрі», «Автолюкс» тощо.

6. Для створення кур'єрської служби потрібні стартові витрати у розмірі 440 тис. грн. Джерелом початкових витрат виступають власні кошти автора бізнес-ідеї, отримання позики або залучення сторонніх інвесторів не планується. В структурі початкових витрат найбільшу частку займають

витрати на розробку платформи (45,3%), комп'ютерне обладнання (30,5%) та стартову рекламу (18,0%). Старт проекту заплановано на 1 серпня 2023 року. Підготовчий період складатиме 3 місяці. Постійні витрати за проектом кур'єрської служби доставки у розрахунку на місяць складають 179 тис. грн.

7. В залежності від спеціалізації в середньому в день до локальної кур'єрської служби надходить від 20 до 200 заявок. З огляду на це, доходи кур'єрської служби доставки «На драйві» в перший місяць роботи складатимуть 143,4 тис. грн., а за перший рік - 1720,8 тис. грн. Протягом всього життєвого циклу проект є прибутковим, найбільшого значення (майже 1,4 млн. грн) показник прибутку сягає у 5-му році функціонування.

8. Проведений розрахунок критеріїв ефективності довів, що дисконтований період окупності служби кур'єрської доставки «На драйві» складає 23 місяці при життєвому циклі в 63 місяці. Чистий приведений дохід за проектом складе 1189,6 тис. грн., а індекс прибутковості - 1,84, що також підтверджує ефективність інвестицій. При запропонованій ставці дисконтування 27% внутрішня норма рентабельності складе 65,2%, що свідчить про достатню надійність проекту і наявність певного запасу міцності.

9. Для досягнення рівня безбитковості середньомісячна кількість проданих кур'єрських послуг (чеків) повинна складати 3325 одиниць на місяць. В розрахунках використано заплановану середньомісячну кількість 4500 послуг або 150 доставок на день. Таким чином зона безпеки складає 1175 середніх чеків, що є достатньо високим показником. Серед ризиків функціонування служби кур'єрської доставки «На драйві» слід відзначити появу нових конкурентів, ризик зміни клієнтських вподобань, ризик зміни погодних та транспортних умов, технологічний ризик, комерційний ризик, кадровий ризик.

АНОТАЦІЯ

Ревенко Владислав Анатолійович. «Економічне обґрунтування створення бізнесу у сфері послуг кур'єрської доставки».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». Одеський національний економічний університет. Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні засади започаткування власного бізнесу в Україні в сфері надання послуг кур'єрської доставки; розглянуто загальну концепцію відкриття бізнесу у сфері кур'єрської доставки, досліджуються нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності в Україні у даній сфері.

Проаналізовано конкурентне середовище у сфері надання послуг кур'єрської доставки та визначені внутрішні конкурентні переваги новостворюваного бізнесу. Сформовано стартові та поточні витрати за проектом.

Визначено доходи та прибуток від реалізації послуг, розраховано показники ефективності проєкту, охарактеризовані можливі ризики реалізації проєкту та шляхи їх мінімізації.

Ключові слова: кур'єрська доставка, послуг, проєкт, бізнес, показники ефективності, ризики.

ABSTRACT

Revenko Vladyslav. «Economic substantiation for the business creation in the field of a courier delivery service»

Qualification work for a bachelor's degree in specialty 076 «Entrepreneurship, trade and exchange activities» in the educational program «Economics and Business Planning». Odessa National Economic University. Odessa, 2023.

The work deals with the theoretical principles of starting your own business in Ukraine in the field of courier delivery services; The general concept of opening business in the field of courier delivery is considered, regulatory regulation of business activity in Ukraine in this field is investigated.

The competitive environment in the field of courier delivery services and the internal competitive advantages of the newly created business are analyzed. The starting and current costs of the project have been formed.

The income and profit from the sale of services are determined, the performance indicators of the project are calculated, the possible risks of the project and the ways of their minimization are characterized.

Key words: courier delivery, services, project, business, performance indicators, risks.